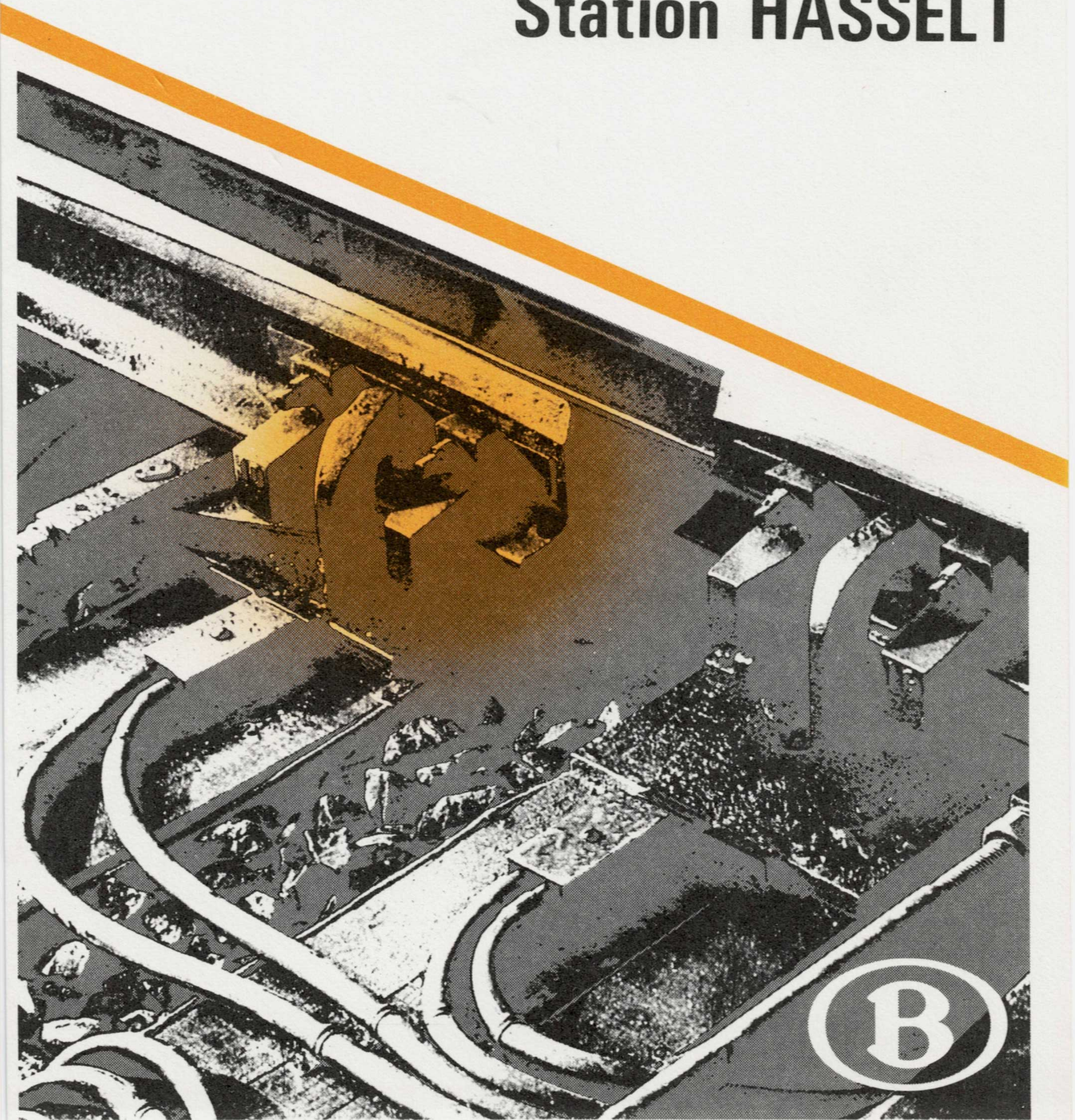

Station HASSELT

OPENDEURDAG STATION HASSELT.

Op 5 mei 1835 werd een - voor die tijd - ongewoon snelle rit gemaakt. De stoomlocomotief "De Pijl" leverde de enorme prestatie de afstand tussen Brussel (Groendreef) en Mechelen (24 kilometer) af te leggen in iets minder dan ... één uur !

De "Pijl" trok zeven voertuigen voorzien van banken waarop de notabelen hadden plaats genomen. Dit "stalen monster" was de allereerste, door een locomotief getrokken reizigerstrein, op het Europese vasteland.

De honderdvijftigste verjaardag van dit voor ons land belangrijke evenement mag niet ongemerkt voorbijgaan. Het Hasseltse was immers intensief betrokken bij het spoorweggebeuren van in het begin !

Teneinde de cliënteel een blik achter de schermen te gunnen en een deel van de activiteiten te tonen, waarvan het publiek zich gewoonlijk geen rekenschap geeft, worden "opendeurdagen" georganiseerd in het station Hasselt.

x

x

x

x

ONTSTAAN EN GROEI VAN STATION HASSELT.

Vier jaar na de eerste rit van de stoomtrein werd het spoorvak Landen - Sint-Truiden ingehuldigd. Deze lijn werd doorgetrokken tot Hasselt door een partikuliere spoorwegmaatschappij en in gebruik genomen op 12.07.1847. Dit is dus de geboortedatum van het station Hasselt.

In 1856 werd door de maatschappij "Grand Central Belge" de lijn Hasselt - Munsterbilzen - Maastricht aangelegd en deze werd later gedurende lange tijd door de Nederlandse Staatsspoorwegen geëxploiteerd.

De maatschappij "Liègeois - Limbourgeois" voltooide in 1863 de verbinding van Hasselt naar Luik, door te Beverst aan te sluiten op de reeds bestaande spoorlijn Hasselt - Munsterbilzen.

Het jaar 1865 was eveneens belangrijk want de maatschappij "Grand Central" voltooide de lijn Hasselt - Diest - Aarschot - Antwerpen.

Dank zij de "Liègeois - Limbourgeois" werd de lijn Hasselt - Neerpelt - Eindhoven in dienst genomen in 1866.

De spoorlijn Hasselt - Maaseik vervolledigde in 1874 het huidige spoorwegknooppunt te Hasselt.

Achtereenvolgens werden de verschillende maatschappijen overgenomen door de Belgische Staat.

De maatschappij "Liègeois - Limbourgeois" werd overgenomen in 1896, de "Grand Central" in 1897, de partikuliere maatschappij "St.-Truiden - Hasselt" in 1900. Het duurde evenwel tot 1912 vooraleer de lijn Hasselt - Maaseik overging naar de "Belgische Staatsspoorwegen".

Ingevolge de wet van 23.07.1926 werd de "Nationale Maatschappij der Belgische Spoorwegen" opgericht.

Het eerste station in Hasselt kwam dus tot stand in 1847. Het gebouw werd opgericht ongeveer op de plaats waar nu de hof van het vervallen Casinogebouw gelegen is. De straatbenaming "Oude Statie" herinnert trouwens nog aan de vroegere toestand. Een tweede station werd gebouwd ter gelegenheid van de exploitatie van de lijn Hasselt - Maastricht vermoedelijk in 1856.

Het was gelegen op de Luikersteenweg, bijna aan de nieuwe spoorwegviaduct. De samenvloeiing van de verschillende spoorbanen vereiste een gemeenschappelijk station, kort bij de stadskern.

Het werd opgericht in 1880 op de Bampsiaan en het bleef in gebruik tot bij de indienstname van het huidige stationsgebouw op 17.07.1964.

Het nieuwe gebouw wordt niet alleen ingenomen door de stationsdiensten (op het gelijkvloers) maar ook door de diensten van de "Groep Hasselt".

Geografisch omvat de Groep Hasselt van de N.M.B.S. de provincie Limburg, een gedeelte van de provincie Antwerpen met de stations Balen-Wezel, Balen-Werkplaatsen, Balen, Mol, Geel en Olen en een gedeelte van de provincie Brabant nl. de zone Diest - Aarschot - Leuven - Tienen - Landen.

ALGEMEEN OVERZICHT VAN DE STATIONSINSTELLINGEN.

Het station Hasselt dankt zijn belangrijkheid aan zijn gunstige ligging op de samenloop van verschillende lijnen :

- lijn Genk - Hasselt - Landen (geëlektrificeerd) geeft via lijn 16 verbinding met Brussel door rechtstreekse treinen ;

- lijn 31, Hasselt - Luik (geëlektrificeerd), met een aftakking te Beverst naar Maastricht en te Glaaien naar Montzen - Aachen ;

- lijn 13, Hasselt - Leuven (geëlektrificeerd), met een aftakking te Diest naar Tessenderlo en te Aarschot naar Lier - Antwerpen ;
- lijn 12, Hasselt - Mol, met een aftakking te Houthalen naar Neerpelt.

Sinds de invoering van de nieuwe klokvaste IC/IR dienst heeft Hasselt een rechtstreekse en snelle verbinding gekregen met de Belgische kust, die om het uur in beide richtingen is ingelegd.

Tussen Antwerpen en Hasselt rijdt een snelle Intercity-trein, die beide steden met elkaar verbindt in 49 minuten.

Met de IR verbinding Hasselt - Leuven wordt het traject op werkdagen afgelegd in 39 minuten.

Station Hasselt heeft een belangrijk reizigersverkeer. Voor de vorming en ontbinding van goederentreinen is het van een beduidende betekenis en bovendien beheert het een groot verzamel- en verdeelcentrum van stukgoederen (Centrum voor Wegvervoer).

De totale lengte van de sporen bedraagt nagenoeg 30 kilometer.

Er zijn meer dan 200 wissels, uitgerust met elektrische motoren, die via een eenvoudig drukknopsysteem vanuit moderne seinhuizen vanop afstand worden bediend.

De overige wissels hebben uitsluitend betrekking op lokale installaties en verbindingen.

Deze zijn voorzien van handels die men ter plaatse moet bedienen.

Drie seinhuizen van het alrelaistype zorgen voor een veilig treinverkeer in gans het station met inbegrip van de verschillende vertakkingen. Al de seinposten beschikken over een luidsprekersinstallatie die toelaat op elk ogenblik, op gelijk welke plaats in het station, mededelingen te kunnen geven. Zij kunnen bovendien contact nemen met elkaar en met de naburige posten door een uitgebreid aantal telefonische verbindingen.

Voor de reizigerstreinen zijn er negen ontvangsporen waarvan er twee voorbehouden worden voor treinen in doorrit.

De overige sporen van het station zijn gegroepeerd in bundels :

- bundel A omvat 9 doodsporen voor lokaal verkeer, bediening van het centrum voor wegverkeer, bediening van de goederenkoer en voorbereiding van reeksen naar de klanten die over een sporaansluiting beschikken ;
- bundel B heeft 5 sporen waarvan 3 doodsporen : deze bundel dient uitsluitend voor het nazicht, het onderhoud en het uitwijken van rijtuigen ;

- bundel C omvat 3 sporen (waarvan 1 doodspoor), uitsluitend bestemd voor de ontvangst van goederentreinen, voornamelijk voor lijnen 15 (Mol - Beringen - Houthalen) en 21A (Eisden-Mijnen - Waterschei - Winterslag) ;
- bundel D beschikt over 25 sporen, waarvan 11 doodsporen ; het is de trieer- en vormingsbundel. Twee van de doodlopende sporen worden eveneens gebruikt als ontvangsporen ;
- bundel "Afwisseling" omvat 8 ontvangsporen voor goederentreinen die van de lijnen 35 (Merelbeke - Schaarbeek - Antwerpen) en 34 (Montzen en Kinkempois) komen ;
- bundel E beschikt over 9 doodsporen, uitsluitend gebruikt voor het onderhoud en het uitwijken van elektrische motorstellen en elektrisch gesleept reizigersmaterieel.

HET REIZIGERSSTATION.

Het reizigersverkeer geschiedt over de negen perronsporen, volgens een voorafbestudeerde dienstbestemming.

Vanuit Hasselt zijn er zeer snelle, gemakkelijke en veelvuldige verbindingen naar Brussel via Landen en via Aarschot, naar Antwerpen en naar Luik, voor de nagenoeg 4.000 reizigers die dagelijks te Hasselt de trein opstappen.

De verbindingen met de Kempen geschieden langs Leopoldsburg en Mol.

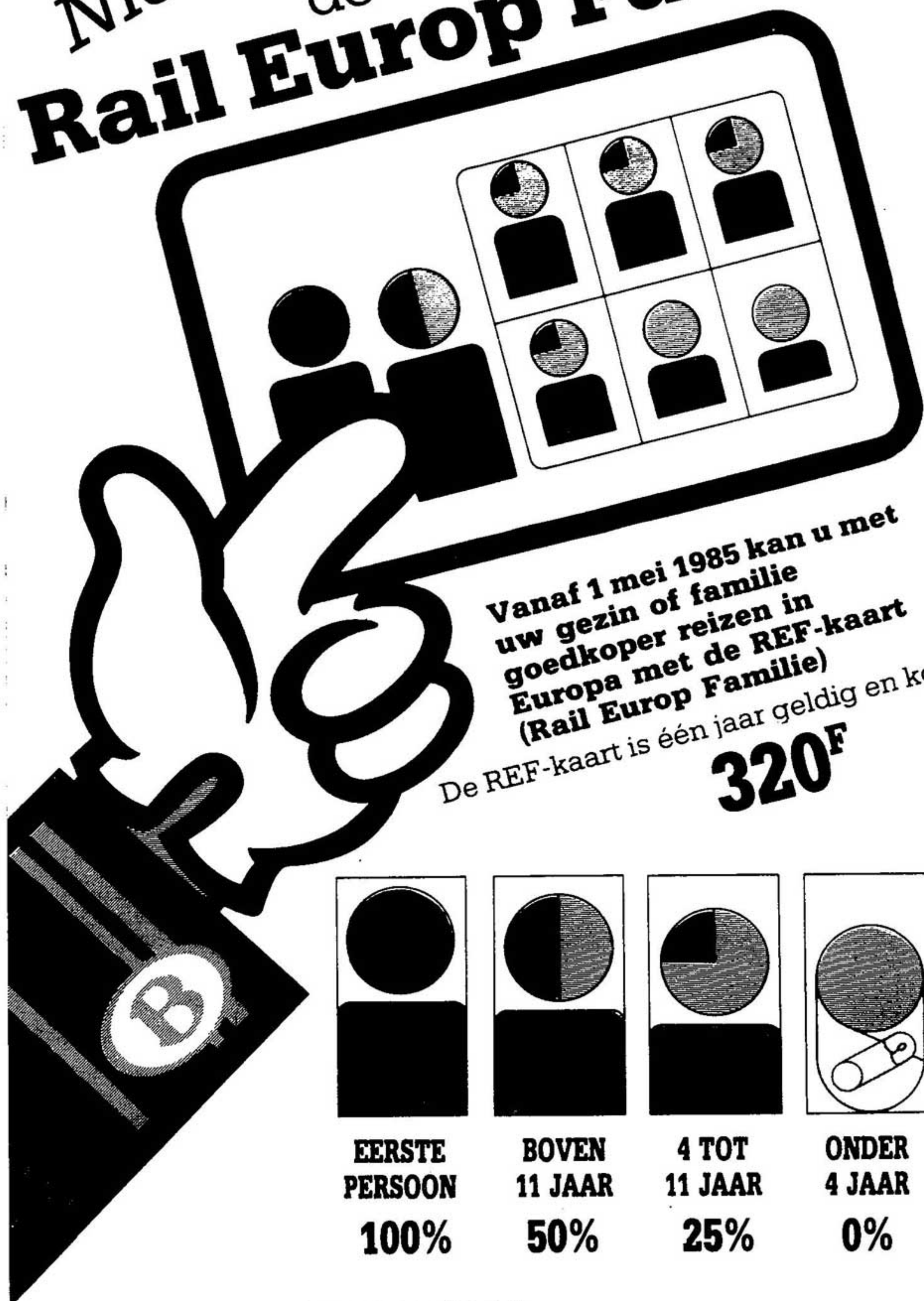
In de zomerperiode rijden talrijke extratreinen uit Hasselt naar Lourdes, Italië, Zwitserland op vraag van diverse reisorganisaties.

Vermits het station Hasselt gelegen is op het knooppunt van verschillende lijnen is het zowel voor het trein- als voor het autobusverkeer een zeer belangrijk aansluitingsstation.

Het openbaar vervoer wordt dan ook aangevuld met een groot aantal lijnen van de buurtspoorwegen (N.M.V.B.), waardoor het station Hasselt een belangrijk IC/IR knooppunt is geworden.

In station Hasselt bevindt zich een inlichtingskantoor voor spoorreizen dat alle werkdagen is geopend (op gewone werkdagen van 7u00' tot 19u00' en op zaterdag van 9u00' tot 17u00'. Men kan er terecht met vragen over vertrekuren der treinen, trein-busaansluitingen, toeristische treinreizen, interessante prijsreducties, zowel voor treinreizen in het binnenland als naar het buitenland. Er liggen eveneens interessante reisfolders gratis ter beschikking. Men kan er ook telefonisch terecht op nummer 011-22.11.01.

Nieuw de kaart Rail Europ Familie

Vanaf 1 mei 1985 kan u met uw gezin of familie goedkoper reizen in Europa met de REF-kaart (Rail Europ Familie)

De REF-kaart is één jaar geldig en kost **320^F**

EERSTE PERSOON	BOVEN 11 JAAR	4 TOT 11 JAAR	ONDER 4 JAAR
100%	50%	25%	0%

WAAR BEKOMT U ZE ?

De REF-kaart wordt u verstrekt in de grote stations en de erkende reisagentschappen op voorlegging van de nodige documenten.

RECHTHEBBENDEN

- * Alle leden van één familie die onder hetzelfde dak wonen (identiteitskaarten voorleggen).
- * Alle leden van één gezin (vader, moeder en kinderen, trouwboekje voorleggen) zelfs zo ze niet onder éénzelfde dak wonen.

De kaart wordt afgeleverd, zelfs aan personen die niet in België verblijven.

**Koop nu de REF-kaart en spoor voordelig met het ganze gezin.
Prettige reis !**

VOORDELEN

Met de kaart kunnen de reisbiljetten aangekocht worden in eender welk land dat aan de formule deelneemt. De reis MOET met minimum 3 en maximum 8 personen gebeuren en tesamen uitgevoerd worden (zelfde trein, zelfde klas, zelfde traject). De REF-formule geldt voor de 1° en 2° klas, enkele, heen- en terug- en rondritbiljetten en dit zowel voor internationale als binnenverkeerbiljetten. De eerste persoon betaalt vol tarief volwassene en alle volgende personen op dezelfde kaart krijgen 50% reductie. Kinderen van 4 tot 11 jaar inbegrepen (uniforme leeftijdsgrens voor alle netten) betalen de **helft** van deze 50%-biljetten.

OPGELET

Er gelden reisbepeningen in Frankrijk voor de reizen met aldaar aangekochte biljetten.

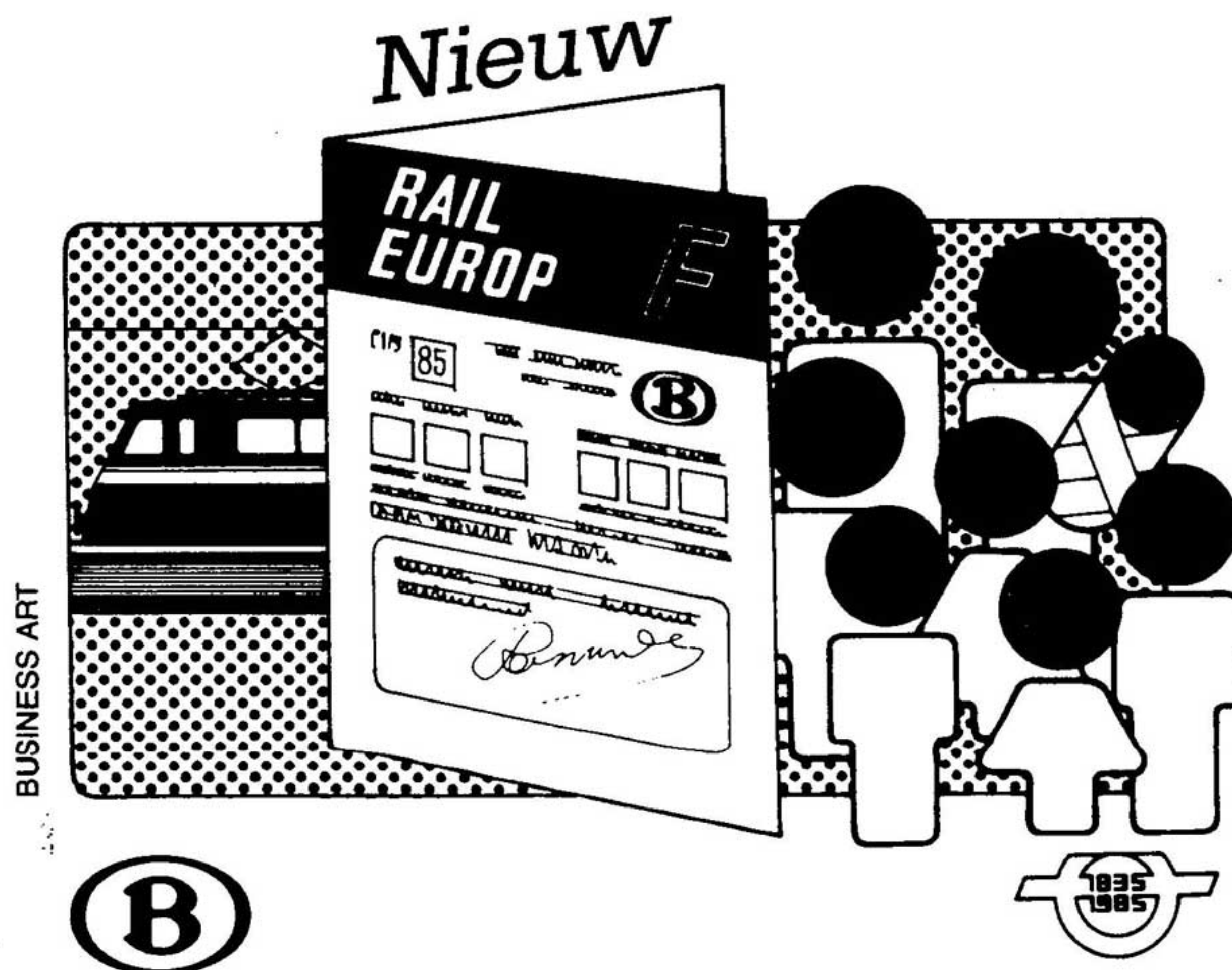
DEELNEMENDE NETTEN

Bern-Lötschberg-Simplon, Britse spoorwegen, Zwitserse spoorwegen, Luxemburgse spoorwegen, Griekse spoorwegen, Ierse spoorwegen, Portugese spoorwegen, Duitse spoorwegen, Italiaanse spoorwegen, Joegoslavische spoorwegen, Nederlandse spoorwegen, Oostenrijkse spoorwegen, Spaanse spoorwegen, Belgische spoorwegen, Franse spoorwegen, Turkse spoorwegen.

De REF-kaart is ook geldig voor biljetten op het binnenverkeer in België.

KAART

Rail Europ Familie

Een spoorweg die al 150 jaar in evolutie is en die uitgegroeid is tot een vervoersysteem met snelle klokvaste treinen die de grote knooppunten van het land met een grote frequentie onderling verbinden kan nooit een punt plaatsen achter deze evolutie.

Hij moet zich bestendig aanpassen aan de noden van de tijd en zijn dienstverlening optimaal afstemmen op de vraag naar vervoer en ook op de vervoersintegratie met de andere verkeersmiddelen, en voornamelijk met de bussen van de N.M.V.B. Maar ook op plaatselijk vlak moet de dienstverlening steeds verbeterd worden.

Aan de loketten van de reizigersdienst is er elektronische plaatsreservering mogelijk langs de centrale reservatiecomputer te Frankfurt (Duitsland).

Hierdoor kan men zeer snel en automatisch plaatsen reserveren in alle internationale treinen bij vertrek uit België, in de intercitytreinen in Duitsland en in de internationale treinen bij vertrek uit Denemarken, Duitsland, Frankrijk, Italië, Luxemburg, Nederland, Oostenrijk en Zwitserland.

HET CENTRUM VOOR WEGVERVOER.

Het "Centrum voor Wegvervoer" van station Hasselt is verzamel- en verdeelcentrum voor de ganse provincie Limburg en voor de gemeenten Landen en Zoutleeuw.

Het vervoer van stukgoedzendingen geschiedt als volgt :

- verzameling van de zendingen in het centrum van de zone bij middel van vrachtwagens, die bij de klanten of in de stations van die zone het stukgoed hebben afgehaald ;
- spoorvervoer met stukgoedwagens van het centrum waar de zendingen werden verzameld, naar het centrum van bestemming ;
- bestelling aan huis, met vrachtauto's.

Kantoorliggende goederen worden vervoerd naar het aangevraagd bestemmingsstation.

De zone van elk centrum is verdeeld in een aantal "sectoren". Elke sector wordt door een vrachtauto bediend.

Een Centrum voor Wegvervoer is een voorbeeld van georganiseerd continuwerk. Het spoorvervoer tussen de centra geschiedt in de late namiddag en 's nachts. 's Nachts worden de zendingen in de loods van het bestemmingscentrum gelost en gesorteerd per sector. In de vroege ochtend worden ze in de bestelauto's geladen en tijdens de dag afgeleverd bij de klanten. Terzelfdertijd worden de zendingen bij vertrek afgehaald.

Nadat de vrachtauto's teruggekeerd zijn in hun centrum worden de "zendingen bij vertrek" gelost, voorzien van het herkenningnummer van het centrum van bestemming, gesorteerd en gegroepeerd in laadbakken of op paletten om vervolgens te worden geladen in de stukgoedwagens, die in de late namiddag langs het spoor naar het centrum van verspreiding worden verzonden met reizigers- of goederentreinen.

Om het laden en lossen van wagens en auto's te vergemakkelijken wordt er gebruik gemaakt van verschillende behandelingstoestellen.

Bijna één miljoen zendingen bij aankomst en meer dan 250.000 zendingen bij vertrek per jaar wijzen op de belangrijkheid van het Centrum voor Wegvervoer.

HET VORMINGSSTATION.

Voor het vervoer van wagenladingen is ons spoorwegnet verdeeld in een aantal zones. In elk van die zones is er een vormingsstation dat meerdere lijnen bedient.

Het vervoer van de wagens omvat principieel de volgende drie fasen :

- de verzameling van al de wagens van een bepaalde zone in het vormingsstation van die zone ;
- het eigenlijke vervoer van deze wagens met volledige treinen en via bepaalde reiswegen vanuit het vormingsstation van verzameling naar het vormingsstation van verspreiding ;
- de verspreiding tot in de stations van bestemming.

Om wagens van een station naar een ander te vervoeren, worden ze eerst opgenomen in een verzameltrein.

De verzameltrein bedient al de tussenstations van de lijn en voert de wagens af naar het vormingsstation van de zone.

Vanuit dit vormingsstation worden ze gegroepeerd in volledige treinen, verzonden naar het vormingsstation van de zone van bestemming. Tenslotte bereiken ze hun eindpunt met verdeeltreinen die vanuit het vormingsstation van de bestemmingszone vertrekken. Al de wagens waarvoor geen bijzonder vervoerplan voorgeschreven werd zijn onderworpen aan deze vervoersregeling.

Een vormingsstation beschikt over de nodige installaties en werkmiddelen om een groot aantal goederentreinen te ontvangen, te triëren en te vormen.

De triëring geschiedt te Hasselt meestal door heuveling, dit is het opduwen van de wagens door een rangeerlocomotief over een kleine heuvel, het losmaken van de schroefkoppeling tussen de wagens, juist vooraleer ze de heuveltop bereiken, en de vrije loop van de wagens door middel van de zwaartekracht zodra ze over de heuveltop heen zijn. Ze worden vervolgens naar het gewenste spoor gericht door middel van een aantal wissels die voor elke wagen of groep van wagens in de vereiste stand worden geplaatst.

De wissels van de ontvangbundel "Afwisseling" en van de triërbundel "D" worden bevolen door een alrelaisseinhuis, gecombineerd met een volledig automatische triëerpost met statische elementen.

Bovendien wordt de afremming van de wagens die de triëerheuvel afrijden in eerste lijn verzekerd door automatische spoorremmen.

Station Hasselt heeft rechtstreekse verbindingstreinen - zowel bij vertrek als bij aankomst - met de vormingsstations Merelbeke, Antwerpen-Noord, Schaarbeek, Montzen en Kinkempois.

Op een gewone werkdag doen meer dan zestig normale goederentreinen het vormingsstation Hasselt aan (bij aankomst of vertrek). Jaarlijks worden er gemiddeld 175.000 wagens getrieerd.

Het opstellen van de nodige triëernota's, het opzoeken van gegevens in verband met de wagenbeweging, het leveren van statistieken en het opstellen van de listings bij vertrek gebeurt in het computercentrum.

DISPATCHINGDIENST.

Het spoorwegnet is ingedeeld in verschillende groepen die bepaalde spoorlijnen bevatten. In de zetel van iedere groep is een gewestelijk dispatchingcentrum.

De dispatchingdienst van groep Hasselt controleert de volgende lijnen :

- Leuven - Aarschot - Hasselt - Tongeren ;
- Mol - Leopoldsburg - Hasselt ;
- Hasselt - Sint-Truiden - Landen ;
- Hasselt - Waterschei ;
- Winterslag - Bilzen ;
- Houthalen - Winterslag.

De dispatcher is door een bijzondere telefoonkring met al zijn correspondenten verbonden, die zich in de seinposten of in de stations langs de lijn bevinden. Deze kring dient uitsluitend om met de dispatcher de mededelingen te wisselen betreffende het treinverkeer en de verdeling van het rollend materieel.

Op de belangrijke spoorlijnen zijn daarenboven om de 1.500 meter telefoontoestellen opgesteld, ten dienste van hoofdwachters, treinbestuurders en andere bedienden om aan de dispatcher de voorvallen te melden die zich buiten de stations voordoen, hetgeen de dispatcher toelaat snel de gepaste maatregelen te nemen in verband met het treinverkeer.

En een nog moderner systeem is de radioverbinding tussen de dispatcher en de treinen. Dat systeem is thans in uitbouw en zal de verkeersregeling nog soepeler laten verlopen en tevens de informatie in de treinen aan de reizigers heel wat verbeteren.

Van elke spoorlijn beschikt de dispatcher over een typegrafiek waarop al de treinritten volgens de voorgeschreven dienstregeling zijn aangegeven.

Hij stelt op een zelfde grafiek het werkelijke verloop van de rit der treinen voor op basis van de aankondigingen die hij van de lijnposten ontvangt en bekomt aldus een algemeen overzicht van het verkeer op de lijn hetgeen hem toelaat het treinverkeer te regelen.

In totaal verschaft de N.M.B.S., alle diensten inbegrepen, te Hasselt werkgelegenheid aan meer dan 1.400 werknemers.

REISVOORBEELD NAAR ANTWERPEN.

Een mooie dag . . . te Antwerpen met bezoek aan de Zoo. De Zoo ligt naast het station Antwerpen-Centraal. In de prijzen is het bezoek aan de Zoo inbegrepen en men kan ook nog de stad bezoeken !

UURREGELING VAN DE TREINEN.

Hasselt	6u58'	8u58'	10u58'	12u58'	
Antwerpen	7u47'	9u47'	11u47'	13u47'	
Antwerpen	13u55'	15u55'	17u55'	19u55'	21u55'
Hasselt	14u44'	16u44'	18u44'	20u44'	22u44'

PRIJS (heen en terug).

- Volwassenen : 460 F.
- Kinderen : 300 F. (6 jaar tot 12 jaar).
- Kinderen : 140 F. (4 jaar tot 6 jaar).

DE ZOO IS OPEN :

- tijdens de maanden juli, augustus en op de zon- en feestdagen van Pasen af tot deze maanden : van 8u30' tot 18u30' ;
- tijdens de maanden maart, april, mei, juni, september en oktober : van 8u30' tot 18u00' ;
- tijdens de maanden januari en december : van 8u45' tot 16u45' ;
- tijdens de maanden november en februari : van 8u45' tot 17u00'.

Station Hasselt staat tot uw beschikking en kan telefonisch bereikt worden :

	TOESTEL	BINNENPOST
Algemeen telefoonnummer	011-22.11.01	
Eerste stationschef		2200
Eerste Adjunkt-stationschef		2201
<u>Goederendienst.</u>		
Bureauchef		2130
Inlichtingen - betwiste zaken		
aankomst		2222
vertrek		2274
dienst voor afhaling aan huis		2223
<u>Reizigersdienst.</u>		
Plaatsbespreking + inlichtingen		2195 of 2367

MAAK GEBRUIK VAN ONZE VOORDELIGE REISFORMULES IN HET BINNENLAND.

Ons inlichtingskantoor verschaft U met de glimlach zeer bereidwillig al de mogelijke inlichtingen ! U kunt er bovendien gratis de brochures ontvangen over :

- Een mooie dag te . . .
- Toeristische weekendbiljetten (het ganse jaar !) :
 - naar de kust ;
 - naar de Ardennen.
- Toeristische biljetten (van 3/6 tot 27/9 - van 28/10 tot 31/10 en van 26/12 tot 31/2/86) :
 - een dag aan zee ;
 - een dag in de Ardennen.

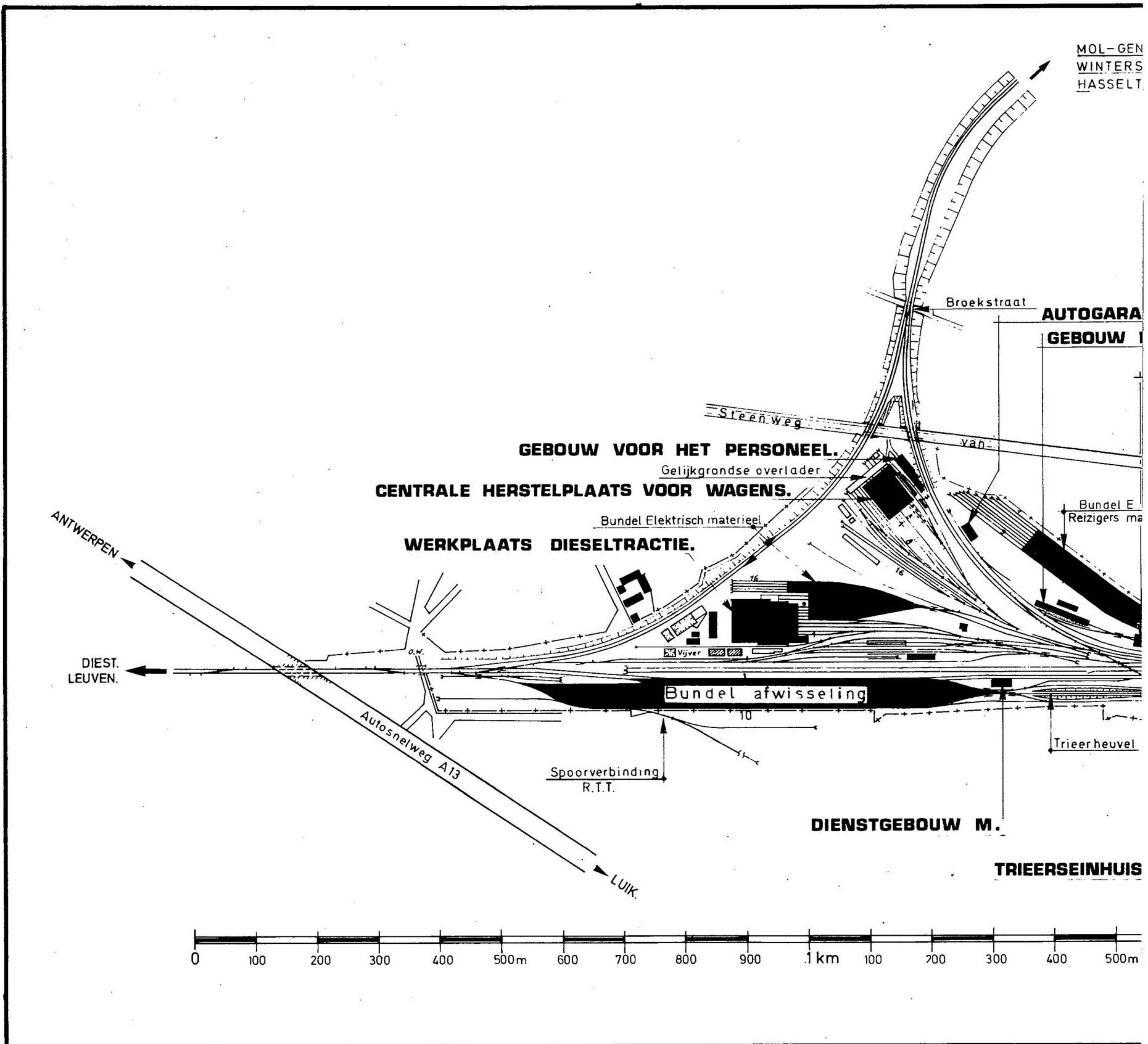
REISVOORBEELD NAAR DE KUST (bijvoorbeeld Blankenberge).

Uurregeling van de treinen.

Hasselt	6u07'	7u07'	8u07'	9u07'
Blankenberge	8u36'	9u36'	10u36'	11u36'
Blankenberge	17u06'	18u06'	19u06'	20u06'
Hasselt	19u35'	20u35'	21u35'	22u35'

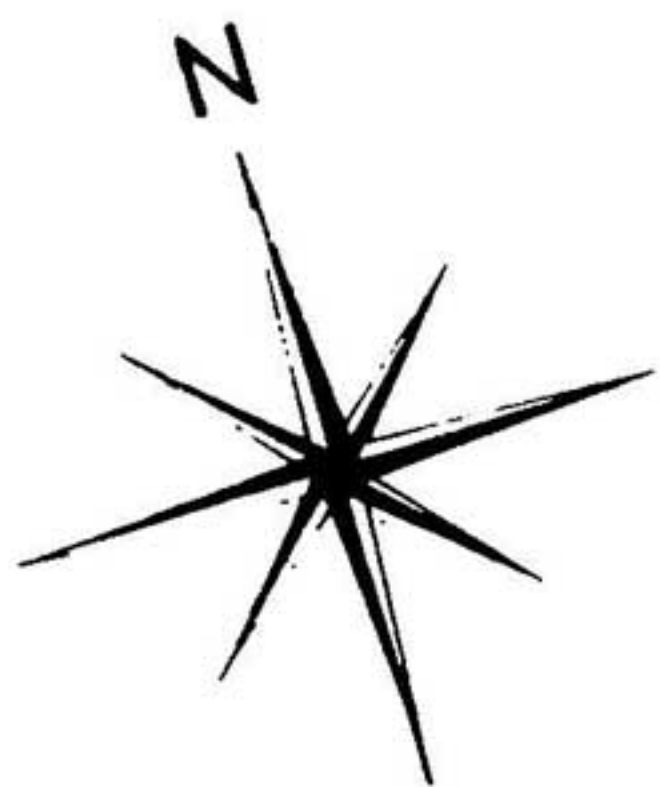
Prijs volgens de reisformules, toeristische weekeinde of een dag aan zee :

- Volwassenen : 550 F. - Kinderen : 310 F. (van 6 tot 12 jaar).

Station HASSELT

EN)

ST BAAN.
ISINE GARAGE.

